

FOMBA FANDRAFETANA AMIN'NY TENY MALAGASY

Epreuve n°2: Une composition en malagasy portant les connaissances générales des aspects sociaux, juridiques, politiques, économiques et culturels du monde contemporain.

Asa takiana: *Famakafana* na *Famakafakana sy fitsikerana* laza hevitra iray, izay arafitra ao anatin'ny ora efatra, lanjan'isa : 4

- Famaritana :

Ny atao hoe **mamakafaka hevitra** dia famahavahana amin'ny antsipiriany laza hevitra iray, izay mitaky asa

fikarohana lalina sy fandrafetana an-tsoratra maty paika, mifanaraka amin'ny laza asa takiana.

- Endriky ny laza adina miseho any amin'ny fanadinana :

Laza adina = laza hevitra + laza asa

Laza hevitra: Ohabolana na tenina mpanoratra/mpandinika

Laza asa: Asa takiana

Ohatra: “Ny vola no maha rangahy”. Fakafakao sy tsikerao.

Misy karazany roa ny endriky ny laza adina miseho any amin'ny fanadinana:

- **Fakafakao:** mamahavaha, manazava, manaporofo ilay laza hevitra no atao.
- **Fakafakao sy tsikerao:** ao ihany ilay hevitra mamahavaha sy manazava fa miampy hevitra ny tena ihany koa (tsikera).

Marihana fa tsy voatery ho mitsipaka foana akory ny mitsikera, misy ny mitsikera manohitra ary mitsikera

manampy.

- Ny endriky ny asa takiana :

Asa feno no takiana amin'ny mpianatra amin'ny fanaovana famakafakana, noho izany tsy maintsy ahitana ireto

fizarana telo miavaka tsara ireto:

- Teny fampidirana.
- Famelabelarana.
- Teny famaranana.

1. Teny fampidirana :

Andininy iray miavaka tsara tsy maintsy ahitana ireto dingana 4 ireto:

- Tari-dresaka: fehezanteny iray na roa miresaka momba ny ankapoben'ny Foto-dresaka (nationaly, maneran-tany).
- Laza hevitra: averina manontolo, tsy ovana, atao anaty “ ”.
- Petrak'olana: famadihana ny foto-kevitra ho fanontaniana.
- Fandrosoana ny drafitra: Renihevitra.

1. Famelabelarana :

Fanolorana ny Renihevitra :

Ny Renihevitra dia hevi-dehibe mahafintina ireo izay hevitra rehetra tokony horesahana ao anatin'ny laza hevitra

izay nomena.

Amin'ny ankapobeny, tokony hahitana Renihevitra 3 ny asa feno iray, izay arahina Zana-kevitra 2 na 3 avy.

- **RHV I:** ZK1 + ZK2 (+ ZK3).
- **RHV II:** ZK1 + ZK2 (+ ZK3).
- **RHV III:** ZK1 + ZK2 (+ ZK3).

-

Fanolorana ny Zana-kevitra :

Aroso ny zana-kevitra		Aroso ny zana-
Fanazavana		Arahina tohan-
kevitra (TK)		
Arahina tohan-kevitra (TK)	na	Fanazavana
Tsoa-kevitra		

Fanamarihana: Zana-kevitra iray = tohan-kevitra iray.

Tohan-kevitra na Porofon-kevitra :

Ireto avy no ekena azo atao tohan-kevitra (na porofon-kevitra) :

- Ohabolana na oha-pitenenana.
- Tenina mpanoratra / tenina mpandinika.
- Voka-pikarohana nivoaka aradalana.
- Ohatra mazava eo amin'ny fiainana iainana andavanandro.
- Vaovao malaza maripototra nationaly na maneran-tany (tononina mazava ny loharano nipoirany).

Fanolorana ny tetezamita :

Ny tetezamita dia famintinana ny fizarana misy ny Renihevitra teo aloha ary fandrosoana ny Renihevitra

manaraka.

Ohatra : Raha hita teo ary faRHV I , hovahavahana ato amin'ny fizarana manaraka kosa nyRHV II

1. Teny famaranana :

Andininy iray miavaka tsara tsy maintsy ahitana ireto dingana manaraka ireto:

- Famintinana ny isa-pizarana:

Fizarana I: RHV1 + ZK1+ ZK2+ ZK3.

Fizarana II: RHV2 + ZK1+ ZK2+ ZK3.

Fizarana III: RHV3 + ZK1+ ZK2+ ZK3.

- Fanolorana ny hevitra ny tena manokana.
- Fanitarana: atsidika amin'ny lafiny hafa ny firesahana ny foto-dresaka.

Fanamarihana:

Tsy azo atao ny mandroso lohahevitra vaovao ao anatin'ny fanitarana ato anatin'ny teny famaranana.

DRAFITRA ANTSIPIRIANY :

- Foto-dresaka: (FR).

Miresaka momba ny inona ny laza hevitra?

- Lohahevitra iray.

- Foto-kevitra: (FK).

Arafitra atao fehezanteny tsotra, tokana, ny tian'ny laza hevitra ambara.

- Ny petrakolana: (PO)

Avadika fehezanteny ny foto-kevitra.

Fandrafetana ny drafitra antsipiriany :

- LAZA HEVITRA FOHY (EM1 + L1)

Ohatra: « Ny vola no maha rangahy ».

1. Ohatra: 'Ny vola no maha rangahy' Fakafakao.

<i>Drafitra famahavahana</i>	<i>Drafitra lojika</i>
RHV I : fanazavana ny FR (Famaritana) RHV II: manaporofa ny Laza Hevitra (miombon-kevitra) RHV III: mandalina/ misintona lesona	RHV I:Famaritana ny FR RHV II: Antony RHV III: Vokany: ZK1: eo amin'ny tsirairay ZK2: eo amin'ny fiarahamonina ZK3: eo amin'ny firenena

1. Ohatra: « Ny vola no maha rangahy » Fakafakao sy tsikerao.

<i>Drafitra famahavahana</i>	<i>Drafitra lojika</i>
RHV I : Famaritana ny FR Ohatra: Famaritana ny atao hoe olona/rangahy.	RHV I: Fanazavana fa ny vola no maha rangahy.
RHV II: Manaiky/miombon-kevitra amin'ny Laza hevitra. Ohatra: Marina fa ny vola no maha olona ankehitriny.	RHV II: Antony ilazana fa ny vola no maha rangahy.
RHV III: Manohitra sy/na manampy ny voalazan'ny Laza Hevitra	

Ohatra: Tsy ny vola ihany no maha olona fa eo ihany koa ny fananam-panahy.	RHV III: Tsy ny vola ihany no maha rangahy fa ny fananam-panahy ihany koa.

- LAZA HEVITRA LAVA (EM+2) :

Ohatra 1: « Fisaka ny rariny **ka** saro-tadiavina. ».

Fanamarihana: Omena lanja ny teny savily fa iny no hitondrana ny drafitra.

Ohatra: Ka > vokatra.

<i>Fakafakao</i>	<i>Fakafakao & tsikerao</i>
RHV I: Famaritana Ohatra: Famaritana ny rariny RHV II: Toetrany Ohatra: Ny toetran'ny rariny RHV III: Vokany Ohatra: Ny vokatry ny rariny	RHV I: Famaritana ny rariny RHV II: Miombon-kevitra fa fisaka ny rariny ka saro-tadiavina. RHV III: Azo vidiana ny rariny, mety takona ary mety ho very tanteraka.

Ohatra 2: « Sady mamono no mamelona ny rano ».

Ahitana fehezankevitra roa io laza hevitra io.

- **Fehezankevitra 1:** Mamono ny rano.
- **Fehezankevitra 2:** Mamelona ny rano.

<i>Fakafakao</i>	<i>Fakafakao sy tsikerao</i>
RHV I: Fehezankevitra 1 Ohatra: Mamono ny rano. RHV II: Fehezankevitra 2 Ohatra: Mamelona ny rano. RHV III: Tsoa-kevitra Ohatra: Ilaina ny fahazaina mandanjalanja ny fampiasana rano.	RHV I: Fehezankevitra 1 RHV II: Fehezankevitra 2 RHV III: Tsikera/Fanoherana Ohatra: « Aina ny rano » nefa maro ny olona tsy misatraka ny fampiasana izany

FANAMARIHANA – FANARAHANA FITSIPI-PANORATANA MALAGASY :

Ireto misy ohatra vitsivitsy, tsara tandremana amin’ny fandrafetana famakafakan-kevitra :

- Famerimberanana ny teny iray. (Ankoatra ny Foto-dresaka).
- Mitady teny mitovy hevitra aminy.
- Fampiasana fehezanteny lava be.
- Mampiasa mari-piatoana (“,” “;”) na fehezanteny fohy.
- Tsy anombohana fehezanteny ny “**izany hoe**”.
- **Mba + h-** (filazam-potoana ho avy).

Tokony + h- (filazam-potoana ho avy).

Ohatra: ... mba hanasoavana ny vahoaka.

Tokony hohatsaraina ny fari-piainana.

- **Entina + m-** (matoanteny).

Ohatra: Entina matory. (Entina ~~ampatoriana~~)

Fitaovana enti-mampianatra. (entina ~~ampianarana~~)

- **Azo + a-**

Azo + i-

Azo + amp-

Azo + ian-

Afaka + m-

Ohatra: Azo ampiarina / Afaka mampihatra. ~~Afaka ampiarina.~~

Tsy azo ilalaovana / Tsy afaka milalao. ~~Afaka ilalaovana.~~

- Fampiasana teny/voambolana vahiny.
- Mitady dika teny Malagasy.
- Fampiasana *Samihafa* / *samy hafa*
- **Samihafa** (isan-karazany): Ohatra: Voankazo samihafa no nentiny.
- **Samy hafa** (tsy mitovy): Ohatra: Samy hafa ny lehilahy sy ny vehivavy.
- Fampiasana Malagasy / Malagasy.
- **malagasy** (Mpamari-toetra): Ohatra: Mbola hafa ny soatoavina malagasy.
- **Malagasy** (olona): Ohatra: Mitandro ny fihavanana ny Malagasy.

